

A photograph of two women, Leen Lekens and Relinde Raeymaekers, standing on a modern, light-colored concrete staircase. The woman on the left, Leen Lekens, has long brown hair and is wearing a black long-sleeved top. She is leaning on the concrete railing and smiling. The woman on the right, Relinde Raeymaekers, has short grey hair and is wearing a dark blue patterned top. She is also leaning on the railing and looking towards the camera. The background features a wall made of vertical wooden slats of varying lengths, creating a textured, rhythmic pattern. The lighting is warm and comes from recessed ceiling lights.

Leen Lekens en
Relinde Raeymaekers
(Muntpunt):

“Het is goed dat we de voorbije vijf jaar bijna geen werking hadden. Hierdoor kunnen we nu makkelijker tabula rasa maken.”

Muntpunt: einde en begin

Inez Janssen en Julie Hendrickx

Foto's: Stefan Tavernier

Aan de vooravond van haar pensioen blikt hoofdbibliothecaris Relinde Raeymaekers terug op haar loopbaan in de Centrale Openbare Bibliotheek en de Hoofdstedelijke Openbare Bibliotheek van Brussel. Als nieuwe hoofdbibliothecaris vertelt Leen Lekens over haar ambities voor de bibliotheek binnen het nieuwe Muntpunt. De uitdagingen van de Brusselse context zijn nooit veraf.

Relinde, hoe kijk je terug op je loopbaan?

Relinde: Het is een lange loopbaan, 36 jaar. In het bibliotheekwezen is het niet zo vreemd dat mensen hun hele leven bij dezelfde instelling blijven. Ze verhuizen wel eens van de ene bibliotheek naar de andere, maar ik denk dat ze weinig naar andere sectoren overstappen. Die lage mobiliteit heeft veel te maken met de passie voor het beroep. Mensen zijn erg begaan met hun vak en kunnen zich moeilijk inbeelden in een andere context te moeten werken. Ik vond ook Brussel als stad een heel boeiend werkveld. Als Nederlandstalige bibliotheek vervulde je hier een soort strijdfunctie. Bovendien evolueerde ons programma zeer traag, we hadden zelden voldoende plaats voor de bibliotheek. Ieder jaar of om de twee jaar kwam er wat ruimte bij maar nooit voldoende. De grote doelstelling van een nieuwe bibliotheek, op maat van onze noden, verwezenlijkt zich nu pas. Gelukkig maak ik dat nog op de valreep mee.

Waar begon je loopbaan?

Relinde: Over mijn eerste job moet ik al even nadenken. (lacht) Ik heb stage gelopen in boekhandels en uitgeverijen en ben ook naar het buitenland getrokken. Ik heb een tijd in Polen gewoond en daarna in Argentinië. Telkens via mijn man. Ik volgde zijn parcours maar zorgde er wel voor dat ik in een bibliotheek terecht kwam. In beide gevallen was ik verbonden aan de plaatselijke universiteitsbibliotheek. In Polen was ik de enige persoon die ook andere talen sprak dan Pools. Ik werd dus meteen ingeschakeld voor het inlichtingenwerk. Veel vragen kwamen van Polen die in de VS woonden en gegevens wilden uit onze bibliotheek. Daarna verhuisden we naar het noorden van Argentinië en werkte ik in de universiteitsbibliotheek van Chaco. Dat was in '72-'73, op het einde van de dictatuur. Omdat er toen voortdurend opstanden waren, werd er eigenlijk niet veel gewerkt. Daarna keerde ik terug naar België en werkte ik als bibliothecaris voor de 'Belgische Dienst voor de Opvoering van de Productiviteit'. Zoals dat toen heette. Mijn volgende post was het instrumentenmuseum en in september '77 werd ik hoofdbibliothecaris in de Hoofdstedelijke Bibliotheek. Maar het was al in '72-'73, tussen Polen en Argentinië, dat ik hoorde dat men op het Muntplein een Nederlandstalige bibliotheek zou bouwen. Ik schreef toen in een brief aan minister Van Mechelen, bevoegd voor Nederlandstalige aangelegenheden, dat ik graag als bibliothecaris zou werken in die Hoofdstedelijke Bibliotheek. Op die brief kreeg ik nooit een antwoord, maar het is me toch gelukt. (lacht)

Wat waren voor jou de hoogtepunten van je carrière?

Relinde: Er zijn een aantal scharniermomenten. Een daarvan was het bibliotheekdecreet. Toen het decreet in 1980 in werking

trad, veranderde er plots veel. We kregen zowel meer financiële armslag als meer personeel. In '79 hadden we ons personeelsbestand al uitgebreid met een Bijzonder Tijdelijk Kader (BTK), een nepstatuut eigenlijk gezien er toen ook al grote werkloosheid was. Maar in '81 gingen we van zeven voltijdse equivalenten naar zestien voltijdse personeelsleden. In een ruk kregen we er tien professionele bibliothecarissen bij maar ook een nieuw Derde Arbeidscircuit-project en nog een nieuw BTK-project. Op één dag kregen we er gewoon twintig mensen bij, dat was indrukwekkend. Van een klein bibliotheekje werden we meteen een bibliotheek met een zesentwintigtal medewerkers. Zo'n plotse omslag hebben we met het gebouw nooit meegemaakt. Dat is altijd een geleidelijk proces geweest: stukje voor stukje kregen we ruimte bij. We waren voortdurend de bibliotheek aan het herschikken. Een andere mijlpaal is 1987. Toen werd onze ruimte plots verdubbeld door het bijhuren van de eerste verdieping. In 1991 werden we dan weer erkend als Centrale Openbare Bibliotheek (COB). Ook toen werd het kader uitgebreid, maar dan met drie personen. In '92 kenden we een grote doorbraak op infrastructureel vlak: toen breidden we uit van de eerste verdieping naar het gelijkvloers, de kelder en het Muntplein. Onze voordeur op het Muntplein vertaalde zich ook onmiddellijk naar

“IK VOND OOK BRUSSEL ALS STAD EEN HEEL BOEIEND WERKVELD. ALS NEDERLANDSTALIGE BIBLIOTHEEK VERVULDE JE HIER EEN SOORT STRIJDFUNCTIE.”

meer lezers. De toename van onze werking was zo spectaculair dat op een gegeven ogenblik mijn collega's te kennen gaven dat we beter stopten met alle uitbreiding- en promotieactiviteiten. Ze konden de toestroom aan de balie gewoon niet meer aan. Dat vond ik jammer want elke ontwikkeling of evolutie kunstmatig stilleggen is niet goed voor een organisatie. Tegelijkertijd zaten we nog wel met die infrastructurele beperkingen, zo iets is een keurslijf voor een bibliotheek. Je kan niet voluit gaan. De evoluties in verband met internet en audiovisuele media zijn natuurlijk ook belangrijk geweest maar dat geldt voor elke bibliotheek. Wat voor ons in het bijzonder belangrijk was, is ons Literair Salon. Oorspronkelijk organiseerden we dat zelf maar daar stapten we nu van af. De organisatie vraagt te veel tijd en uiteindelijk is het niet onze corebusiness. Voortaan zullen we

sneller partnerships aangaan waarbij de knowhow van derden ingehuurd wordt. Uiteindelijk is het een vak op zich en ontbrak bij ons de deskundigheid.

Leen, jij bent begin jaren negentig in de hoofdstedelijke bibliotheek terecht gekomen. Hoe ben je precies in Brussel beland?

Leen: Ik was net afgestudeerd aan de bibliotheekschool en werkte daarvoor in de bibliotheek van het toenmalig Museum voor Hedendaagse Kunst in Gent, het huidige SMAK. Ik ben daar destijds als stagiair begonnen in het kader van mijn opleiding. Maar ik ben uiteindelijk langer gebleven. Daarna heb ik een tijdje in de Gentse stadsbibliotheek gewerkt. Dat was nog de tijd van de BTK-projecten en de GESCO's en ik wilde vast werk en liefst in een grote bibliotheek. Toen er op dat moment een opportuniteit in Brussel was, deed ik mee aan het examen waarvoor ik slaagde. Nadien werd ik uit de werfreserve geplukt en kon ik vrijwel onmiddellijk voltijds beginnen. Ik was een van die drie personen die er in 1991 bijkwamen na de erkenning als COB. Ik werd binnen het jaar bevorderd tot assistent-dienstleider en heb me toen voor dertien of veertien jaar met de ICT en het netwerkbeheer bezig gehouden. Dat waren de pioniersjaren. We hadden toen ik arriveerde veertien stand alone pc's en één netwerk, Vubis. In een latere fase hebben we nog 21 terminals gehad. En ook daar draaide Vubis op als enige applicatie. Er waren toen nog maar weinig mensen die al een eigen pc hadden in hun bureau. Dat was indrukwekkend, avant-gardistisch in die jaren!

Toen ik dan enkele jaren later opnieuw kon opklimmen, werd ik dienstleider en ben ik met de collectievorming begonnen. Initieel was dat als een tweespan: ik deed de AVM en een collega hield zich bezig met de gedrukte media. En zo zijn we aanbeland bij de nieuwe bib.

Hoe lang kijken jullie al uit naar die nieuwe bibliotheek?

Relinde: Er liepen al sinds 2003-2004 gesprekken over de oprichting van een communicatiehuis. De daarop volgende jaren werd er enkele keren vergaderd en werd een voorlopige studie gemaakt. Maar die werd pas in 2006 geformaliseerd. Toen werd er een formele overeenkomst gesloten tussen de Vlaamse overheid en de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC), de inrichtende overheid van de bibliotheek, om dat communicatiehuis samen uit te bouwen. Op dat moment drongen we al jaren aan op de aankoop van het Munthuis in het Schildknaapgebouw. In 2002 had de VGC een erfpachtovereenkomst voor 30 jaar afgesloten. Ze stelden echter vast dat ze geen geld hadden om het te verbouwen. Dat is eigenlijk de reden waarom de VGC is meegegaan in het verhaal van het communicatiehuis. Het aanbod om zo'n huis te vormen samen met Onthaal en Promotie Brussel (OPB), die gesubsidieerd werden vanuit de Vlaamse overheid, kwam de VGC goed uit. Op die manier stonden zij niet meer alleen in voor alle aanpassingswerken. Voor ons was het shockerend dat er in de principeovereenkomst van beide overheden geen sprake meer was van een bibliotheekfunctie. Er werd wel vermeld dat de OPB en HOB in elkaar zouden opgaan maar bij de grote strategische doelen werd er niets van een bibliotheek vermeld. Dat is in latere teksten gelukkig rechtgetrokken.

Hoe loopt de samenwerking met Onthaal en Promotie Brussel?

Relinde: Er is sterk gesleuteld om er een compleet nieuwe organisatie van te maken waarin de typische bibliotheekfuncties en deze van Onthaal en Promotie door elkaar lopen. Mensen uit beide organisaties werden op basis van hun talenten ingepast. Op die manier kwam men tot een nieuw organogram. Als men bijvoorbeeld kijkt naar een typische bibliotheekfunctie zoals

catalografie dan vind je daar nog medewerkers die ook in de eerdere bibliotheek werkten. Bij collectievorming daarentegen is dat al anders omdat dit aspect veel breder is geworden.

Leen: Naast het klassieke selecteren van de media, willen we meer activiteitsgericht gaan werken. Het is vooral de belevingswaarde die centraal zal staan en gebruikers anders naar een collectie moet doen kijken. Het is een metamorfose. Een waarin we uiteraard nog moeten groeien.

Waar wil Muntpunt als communicatiehuis en belevingsbibliotheek vooral op inzetten?

Leen: Ten eerste de informatiefunctie. Die gaat terug op community information maar krijgt een nieuw elan. In Brussel is het belangrijk dat alle versnipperde informatie verzameld wordt en op een toegankelijke en thematische manier gepresenteerd wordt.

Relinde: We zijn eigenlijk vier, vijf jaar compleet stilgevallen. Om de verbouwing mogelijk te maken zijn we tot twee keer toe (tijdelijk) moeten uitwijken naar een kleinere locatie waar we weinig tot geen extra voorzieningen hadden. We waren toen niet meer dan een uitleendienst. In de Prinsengrachtstraat hadden we nog een summier internetplatform maar nadien in de Wolvengrachtstraat werden we eigenlijk een klein filiaaltje. Intussen ging de wereld verder. Hierdoor ligt de lat plots heel hoog voor ons.

Leen: Daarom verdient die doorstart wel wat aandacht. In de afgelopen jaren hebben we jammer genoeg wat ervaring verloren. Diensten werden vaak ook gewoon afgebouwd: het collectiebudget werd kleiner, de tijdschriften werden vermindert en er waren bijna ook geen activiteiten meer. Ook onze voeling met het publiek is daardoor sterk gedaald. Hoewel er een harde kern is die is blijven komen, voel je toch dat veel mensen uitgewaaid zijn naar andere bibliotheken. We hebben verlies geleden. Nadat we zo weinig aanwezig waren de afgelopen jaren is dit een nieuwe start.

De Brusselse context is vrij uniek. Wat is de relatie van Muntpunt met de andere Nederlandstalige bibliotheken in Brussel?

Relinde: In '90 zijn we COB geworden en werden we als grootste bibliotheek in Brussel verantwoordelijk voor de coördinatie en de ondersteuning van het Nederlandstalige Brussels openbaar bibliotheekwerk. Op dat ogenblik waren er nog niet veel erkende bibliotheken, een vier- of vijftal. Die eerste jaren werd er enorm veel tijd geïnvesteerd om overal in Brussel gemeenten te stimuleren om toch Nederlandstalige bibliotheken op te richten. Van zodra het bibliotheekdecreet er was en iedere gemeente een eigen bibliotheek kon oprichten, was ik daarmee bezig in samenwerking met de dienst cultuur van de NCC. Wij trokken toen al naar alle Brusselse gemeenten om hen aan te sporen een Nederlandstalige bibliotheek op te richten. Bij een aantal lukte dat. In de meeste gevallen was het vooral afwachten. Er kwam pas echt schot in de zaak vanaf dat we voldoende personeel hadden om daar systematisch aan te kunnen werken. We behielden die opdracht tot de bibliotheekwerking werd overgenomen door Muntpunt. Later kregen we naar aanleiding van het decreet Lokaal Cultuurbeleid, in 2002, de opdracht van Streekgericht Bibliotheekbeleid (SBB) als opvolging van COB. Bij de overgang naar Muntpunt is gekozen om het SBB los te maken van onze bibliotheekwerking en het onder te brengen bij de VGC. Sommigen betreuren dat dit niet langer een opdracht is voor Muntpunt. Maar door de ruimere en hybride opdracht van Muntpunt zit die streekgerichte werking beter



Leen Lekens (links) en Relinde Raeymaekers.

“HOEWEL ER EEN HARDE KERN IS DIE IS BLIJVEN KOMEN, VOEL JE TOCH DAT VEEL MENSEN UITGEWAAIERD ZIJN NAAR ANDERE BIBLIOTHEKEN. WE HEBBEN VERLIEZEN GELEDEN.”

ingebied in de VGC naar mijn oordeel. Bovendien is Muntpunt een agentschap van de Vlaamse overheid, ik denk dat het voor de Brusselse bibliotheken minder geloofwaardig zou overkomen als Muntpunt ook nu het SBB op zich zou nemen. Muntpunt is een vzw. Als bib waren we dat ook, maar wel een vzw van de VGC. Vanuit die positie konden we gemakkelijker onderhandelen met de gemeenten. De VGC is voor Vlaanderen nu eenmaal de vertegenwoordiger en organisator van het lokaal cultuurbeleid in Brussel en heeft een nauwe samenwerking met de Brusselse gemeentebesturen via allerlei decreten op het vlak van jeugd, onderwijs, welzijn, gezondheid ... En de VGC zit ook ingebouwd in het Brussels hoofdstedelijk Gewest als overheid, dat maakt haar tot een aanvaardbare partner voor de Brusselse gemeenten.

Leen, ga jij als hoofdbibliothecaris andere accenten leggen als Relinde heeft gedaan?

Leen: Ik vermoed van wel, de situatie is ook anders. Relinde vertelde het verhaal van een moeizaam opgebouwde bibliotheek met af en toe kantelmomenten. Nu is het een totaal nieuwe organisatie. De bibliotheek is een van vier functies binnen Muntpunt. Misschien is ze wel de meest zichtbare maar niettemin is het ‘maar’ een van de vier. Er is ook voor het eerst duidelijk gekozen voor een concept: de belevingsbibliotheek. Voorlopig is dat concept vooral terug te vinden in een ander soort collectiebeleid. We willen deels afstappen van media-aankopen in functie van informatie. Zo denken we erover om uit te pakken met kunstzinnige boeken die een zekere belevingswaarde etaleren. Een tweede zaak daarbij is de presentatie. Uit verschillende onderzoeken heb ik geleerd dat de ‘gerichte zoeker’, waar we ons op focussen en waar

alle tools voor ontwikkeld zijn, eigenlijk maar 35 procent uitmaakt van alle bezoekers die binnenkomen. De meesten komen gewoon even een kijkje nemen. Ze willen iets ontdekken of hebben nog vijf minuutjes tijd terwijl ze op de bus wachten. Daarom is het leuk als zaken op een zodanige manier gepresenteerd worden dat je nieuwsgierig wordt of op ideeën komt. Een laatste aspect heeft alles te maken met de activiteiten. Ook dat is niet nieuw maar ik denk dat we nu op een next level komen. We zijn op zoek naar allerlei formats waarin we de verschillende partners met elkaar kunnen verbinden om de samenwerking steviger te maken en omdat we zo allemaal vanuit een bepaald perspectief ons steentje kunnen bijdragen aan die co-creatie. Een van die activiteiten is het collectieve lezen waarvan je op andere platformen al ziet dat het heel erg in de lift zit. ‘Uitgelezen’ bijvoorbeeld heeft steeds uitverkochte zalen. Daar willen we nog veel nadrukkelijker op

inzetten. We willen ook inclusief werken en de strikte doelgroepenwerking verlaten. In plaats daarvan willen we ons meer op thema’s concentreren. Dit zijn de belangrijkste startposities maar gaandeweg — we zijn nu drie à vier maanden bezig — merken we dat er een hypotheek komt te liggen op de plannen die we maakten. Bij de inrichting hebben we bijvoorbeeld ook andere accenten gelegd dan wat er in oorsprong, in theorie, vastgelegd was.

Relinde: Dat is de sterkte van het architecturaal concept van Muntpunt. Het is een gebouw dat tijdloos is, dat steeds anders geïnterpreteerd kan worden. Natuurlijk is er wel de nogal prominent aanwezige centrale boekentoren.

Leen: We hebben er mee gespeeld om die zo vol mogelijk te zetten. Enerzijds verlaten we voor een aantal collecties de SISO en gaan we meer thematisch werken, anderzijds kozen we voor een traditionele logische ordening door de kerncollectie te presenteren in de boekentoren. We bouwden bijv. een denkersgalerie en een collectie ‘bewust leven’ uit. Het is de bedoeling deze deelcollecties zodanig te presenteren dat je via de presentatie makkelijk vindt wat je zoekt terwijl je anders heel gericht in de catalogus of via bronnen als recensies zou moeten gaan zoeken. Het is onze bedoeling om te inspireren en bezoekers zoveel mogelijk nieuwe zaken te laten ontdekken.

Relinde: Het is goed dat we de voorbije vijf jaar bijna geen werking hadden. Hierdoor kunnen we nu makkelijker tabula rasa maken. Je moet je werking voortdurend herdenken en niet steeds afgaan op wat je overal onmiddellijk om je heen ziet. Je moet met je blik naar de verre toekomst durven kijken.

“IK MERKT DAT ER NOG STEEDS EEN STERKE NOOD IS AAN NORMEN EN REGELTJES. DAT BLIJFT HEEL ERG WEGEN OP DIT VAK.”

Wat zouden jullie beginnende bibliothecarissen of bibliotheek-medewerkers aanraden op basis van jullie ervaring?

Leen: Ik zou het leuk vinden, moest het beroep van bibliothecaris eindelijk van zijn stoffige imago bevrijd worden. Enerzijds zou ik mijn dochter niet meteen aanraden het bibliotheekwezen in te stappen, anderzijds ben ik ervan overtuigd dat er nog heel veel potentieel en groeimogelijkheden bestaan indien we de focus verbreden.

Relinde: Je moet cultuur bij het publiek brengen. Op de eerste plaats via de media, tegenwoordig vaak digitaal in plaats van gedrukt of audiovisueel. Het is belangrijk dat een bibliotheek een ontmoetingsplek is waar mensen geïnspireerd worden. En we moeten eindelijk afstappen van de bibliothecaris als een soort regelgever die zich gedistantieerd heeft van alles dat zich buiten de bibliotheek afspeelt. Ik merk dat er nog steeds een sterke nood is aan normen en regeltjes. Dat blijft heel erg wegen op dit vak. Het belang dat er bijvoorbeeld gehecht wordt aan catalografie is daarbij een goed voorbeeld. Inderdaad, catalografie is nodig maar ik heb toch de indruk dat nog te veel bibliothecarissen nog te gehecht zijn aan dat apparaat.

Leen: Het zou ons van heel veel werk ontlasten als we meer centraal zouden kunnen inkopen en als alles kant-en-klaar zou zijn.

Relinde: Ja, dat is inderdaad arbeidsintensief. Rond '83-'85 is de Vlaamse Bibliotheekcentrale (VBC) met een centrale boekverwerking gestart. Ik dacht toen dat wij ook een ontwikkeling zouden kennen zoals Nederland die meemaakte met de Nederlandse Bibliotheekdienst (NBD). De NBD staat er vandaag de dag nog steeds. In Vlaanderen heeft zich dat toch niet doorgezet omdat er geen interesse was bij de Vlaamse bibliotheken. De dienstverlening was te duur: bovenop de boekenprijs moest er nog een bedrag betaald worden voor de verwerking. Het waren crisistijden. Alle bibliotheken hadden gratis personeel via BTK's en DAC's en met de centrale boekverwerking zouden ze geen werk meer hebben voor die mensen. Dat was het voornaamste argument. Niet overal maar in veel gemeenten waren dat laaggeschoolde werkkrachten die zich bezig hielden met het plastificeren en etiketteren. Als ze het VBC voor zo'n dienst moesten betalen, kwam dat duurder uit. Dat heeft ertoe geleid dat we in Vlaanderen te lang op die manier zijn blijven werken. We hebben nog steeds geen centrale boekverwerking. Dat vind ik heel jammer maar het heeft nog weinig zin om daar nu nog mee te starten. Klassieke media zullen toch meer worden afgebouwd. De dynamiek van de bibliotheken is jarenlang afgeremd geweest doordat iedereen altijd bezig was met die collectievorming, collectieverwerking en catalografie. Dat waren drie loodzware processen die bibliothecarissen verhinderden om nog met een open blik naar de toekomst te kijken.

Jullie zijn beide ook heel lang actief geweest in de VVBAD. Hoe zijn jullie er terecht gekomen?

Leen: Vooral Relinde was erg actief binnen de VVBAD. Ik iets minder.

Relinde: Ik was er al van in het begin bij betrokken en heb dan ook een enorme evolutie gezien. In 1980 was ik secretaris van de sectie Openbare Bibliotheken. In 1988 werd ik sectievoorzitter en in 1993 algemeen secretaris van de vereniging. Ondertussen was ik ook redactielid voor *Bibliotheek- & archiefgids*. Vroeger waren de vergaderingen van de vereniging een van de weinige momenten waar informatieuitwisseling tussen vakgenoten mogelijk was. Er was nog geen Bibnet of VCOB, je ontmoette elkaar op de VVBAD. Op het verenigingsadres hadden wij minstens elke maand een vergadering. Dat waren ook momenten van gezelligheid, we gingen samen op café of iets eten. Dat is met de professionalisering van het ambt wel weggevallen. En het is niet meer het enige moment van overleg. Nu ontmoet je elkaar ook op verschillende niveaus: regionaal, lokaal, etc. De laatste jaren ben ik echter niet meer actief als VVBAD-lid. Als je eigen organisatie groter wordt, stuur je meer mensen uit naar allerlei overlegplatformen waardoor je zelf niet meer aanwezig bent.

Hoe zouden jullie de balans opmaken voor de VVBAD? Zijn er zaken waar we sterker op zouden moeten inzetten?

Relinde: Ik denk dat de vereniging het moeilijker heeft gekregen. Dat uit zich misschien niet in de ledenaantallen denk ik, maar er zijn tegenwoordig andere professionele organen zoals LOCUS en Bibnet. Ik heb de indruk dat de VVBAD zich goed heeft kunnen stand houden doordat ze de openbare bibliotheekwerking overschrijdt door de samenwerkingsverbanden met andere bibliotheek- of informatiespelers.

Leen: De vereniging neemt ook actief issues op zoals ACTA waarover in Vlaanderen toch weinig bekend is. Daar is zeker nog een belangrijk doel, een missie voor een belangenvereniging. Uiteindelijk is de VVBAD iets anders dan Bibnet of LOCUS.

Relinde: Dat META nog steeds verschijnt in gedrukte vorm vind ik ook niet onbelangrijk. Het fysiek aanwezig zijn, heeft een belangrijke waarde vind ik. Het biedt natuurlijk ook een overzicht van wat er leeft in de sector, in het ruimere bibliotheeken- en archiefwezen. En belangenbehartiging blijft een belangrijke functie. Neem nu het onderwijs. Er moet een betere bibliotheekopleiding komen. Op dat vlak zijn we een ontwikkelingsland. Terwijl een volwaardige bibliotheekopleiding in het buitenland al lang evident is, heb je hier nog geen voltijdse opleiding op hogeschoolniveau. En ik vrees dat het er nog steeds niet inzit omdat men twijfelt of het nog wel nodig is om mensen tot bibliothecaris op te leiden. En misschien is dat voor openbare bibliotheken inderdaad niet meer zo noodzakelijk als vroeger. Een aantal technische aspecten zijn ondertussen minder belangrijk geworden. Ik denk dat je als bibliothecaris vooral een oog en oor moet hebben voor alles wat er in je omgeving gebeurt. Je moet weten hoe je zaken moet interpreteren en daarop kan inspelen. Het is belangrijk om je vinger aan de pols te houden. Waar vragen mensen naar? Wat is er beschikbaar aan hulpmiddelen en diensten? Via internet krijgen mensen snel en veel antwoorden op al hun vragen, de bibliotheek als informatiepunt is daardoor al lang niet meer zo evident voor velen.

Oké, bedankt voor dit boeiend gesprek en we wensen Muntpunt veel succes! ■■